ORDONANȚA TRIBUNALULUI (Camera a patra)

12 martie 2007 *

În cauza T-417/04,

Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, reprezentată de E. Bevilacqua și F. Capelli, avvocate,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de domnul L. Visaggio și de doamna E. Righini, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

Republica Ungară, reprezentată de domnul P. Gottfried, în calitate de agent,

* Limba de procedură: italiana.

având ca obiect o cerere de anulare a dispoziției care stabilește data limită de 31 martie 2007 pentru dreptul de a utiliza numele „Tocai friulano" și care figurează, sub forma unei note explicative, la punctul 103 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 1429/2004 al Comisiei din 9 august 2004 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 753/2002 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului nr. 1493/1999 al Consiliului în ceea ce privește desemnarea, denumirea, prezentarea și protejarea anumitor produse vitivinicole (JO L 263, p. 11, Ediție specială, 03/vol. 59, p. 161),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
(Camera a patra),

compus din domnii H. Legal, președinte, V. Vadapalas și N. Wahl, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

pronunță prezenta

Ordonanță

Cadrul juridic

1 Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole (JO L 179, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 190, denumit în continuare „regulamentul de bază"), aplicabil de la 1 august 2000, prevede la articolul 19 că „[s]tatele membre stabilesc o clasificare a soiurilor de viță

de vie destinate producției de vin" și că, în această clasificare, „indică soiurile de viță din care se pot obține fiecare dintre [vinurile de calitate produse în regiuni determinate] de pe teritoriul lor".

2 Regulamentul de bază conține, la articolele 47-53 și în anexele VII și VIII, reglementarea comunitară aplicabilă descrierii, denumirii, prezentării și protejării anumitor produse vitivinicole.

3 Articolul 47 alineatul (1) din regulamentul de bază prevede:

„Normele privind descrierea, denumirea și prezentarea anumitor produse cuprinse în prezentul regulament, precum și protejarea anumitor indicații și mențiuni și a anumitor termeni sunt precizate în prezentul capitol și în anexele VII și VIII [...]"

4 Conform articolului 50 din regulamentul de bază,

„(1) Statele membre iau toate măsurile necesare care permit părților interesate să împiedice, în condițiile prevăzute în art. 23 și 24 ale Acordului privind aspecte ale dreptului de proprietate intelectuală cu referire la comerț, utilizarea în Comunitate a unei indicații geografice care identifică produsele la care se referă art. 1 alin. (2) lit. (b) în cazul produselor care nu sunt originare din locul desemnat de indicația geografică respectivă, chiar dacă adevărata origine a produselor este indicată sau indicația geografică este folosită în traducere sau este însoțită de expresii precum: «gen», «tip», «stil», «imitație» sau alte mențiuni similare.

(2) În sensul prezentului articol, «indicații geografice» reprezintă indicațiile care identifică un produs ca fiind originar dintr-o țară terță membră a Organizației Mondiale a Comerțului sau dintr-o regiune sau localitate situată pe teritoriul acestei țări, în cazurile în care o anumită calitate, reputație sau o altă caracteristică determinată a produsului poate fi atribuită în mod esențial acelui loc geografic de origine.

[...]"

5 Conform articolului 52 alineatul (1) din regulamentul de bază:

„(1) Dacă un stat membru atribuie numele unei regiuni specifice pentru a denumi un [vin de calitate produs în regiuni determinate] sau, dacă este cazul, un vin destinat să fie transformat într-un astfel de [vin de calitate produs în regiuni determinate], acest nume nu poate fi folosit pentru a denumi produse viticole care nu provin din această regiune și/sau pentru produse cărora acest nume nu le-a fost atribuit conform reglementărilor comunitare și naționale în vigoare [...]

Fără a aduce atingere dispozițiilor comunitare referitoare la anumite tipuri de [vin de calitate produs în regiuni determinate], statele membre pot să autorizeze, conform anumitor condiții de producție pe care le stabilesc, însoțirea numelui unei regiuni determinate de detalii referitoare la metoda de fabricație sau de tipul produsului, de numele unui soi de viță-de-vie sau de un sinonim al acestuia [...]"

6 Anexa VII punctul B alineatul (1) la regulamentul de bază precizează indicațiile facultative care pot apărea pe eticheta vinurilor. Aceasta prevede:

„Etichetarea produselor fabricate în Comunitate poate fi completată de indicațiile următoare, în condiții care urmează să fie stabilite:

[...]

(b) pentru vinurile de masă cu indicație geografică și [vinurile de calitate produse în regiuni determinate]:

[...]

— numele unuia sau mai multor soiuri de viță-de-vie [...]"

7 Anexa VII punctul G alineatul (3) la regulamentul de bază prevede:

„Fiecare stat membru este responsabil de controlul și protecția [vinurilor de calitate produse într-o regiune determinată] și ale vinurilor de masă cu indicație geografică comercializate în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament."

8 Regulamentul de bază a fost pus în aplicare prin Regulamentul (CE) nr. 753/2002 al Comisiei din 29 aprilie 2002 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999 în ceea ce privește descrierea, denumirea, prezentarea și protejarea anumitor produse vitivinicole (JO L 118, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 43, p. 3). Regulamentul nr. 753/2002 este aplicabil de la 1 august 2003.

9 Articolul 19 din Regulamentul nr. 753/2002, intitulat „Indicații privind soiurile de viță-de-vie", prevede:

„(1) Numele soiurilor de viță de vie utilizate la elaborarea unui vin de masă cu indicație geografică sau a unui vin [de calitate produs în regiuni determinate] sau sinonimele acestor denumiri pot fi înscrise pe eticheta vinurilor în cauză, cu condiția ca:

[...]

(c) numele soiului sau unul dintre sinonimele sale să nu conțină o indicație geografică utilizată pentru desemnarea unui [vin de calitate produs în regiuni determinate], a unui vin de masă sau a unui vin importat care figurează în listele prevăzute de acordurile încheiate între țările terțe și Comunitate și, atunci când este însoțit de un alt termen geografic, să apară pe etichetă fără acest termen geografic;

[...]

(2) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (1) litera (c):

(a) numele unui soi de viță-de-vie sau unul dintre sinonimele corespunzătoare care conține o indicație geografică poate figura pe eticheta unui vin desemnat prin respectiva indicație geografică;

(b) numele soiurilor și sinonimele lor enumerate în anexa II pot fi utilizate cu respectarea condițiilor naționale și comunitare aplicabile la data intrării în vigoare a prezentului regulament [...]"

10 Anexa II la Regulamentul nr. 753/2002, intitulată „Numele soiurilor de viță-de-vie și ale sinonimelor lor care conțin o indicație geografică și care pot fi înscrise pe etichetele vinurilor, în conformitate cu dispozițiile articolului 19 alineatul (2)", are în vedere, în ceea ce privește Italia, mențiunea „Tocai friulano, Tocai italico". Conform unei note de subsol privitoare la această mențiune, „numele «Tocai friulano» și sinonimul «Tocai italico» pot fi utilizate pe durata unei perioade de tranziție, până la 31 martie 2007".

11 Ca urmare a aderării la Uniunea Europeană a zece noi state, între care și Republica Ungară, la 1 mai 2004, Regulamentul nr. 753/2002 a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1429/2004 al Comisiei din 9 august 2004 de modificare a Regulamentului nr. 753/2002 (JO L 263, p. 11, denumit în continuare „regulamentul atacat"). Regulamentul atacat este aplicabil de la 1 mai 2004.

12 Articolul 19 din Regulamentul nr. 753/2002, citat anterior, nu a suferit modificări. Nici anexa II la respectivul regulament, sus-menționată, nu a fost modificată în esență în ceea ce privește mențiunea „Tocai friulano, Tocai italico".

13 Într-adevăr, rezultă din această anexă, așa cum a fost modificată conform anexei I la regulamentul atacat, că numele „Tocai friulano" figurează între soiurile de viță-de-vie sau sinonimele lor privitoare la Italia descrise la punctul 103, iar numele „Tocai italico" la punctul 104. În ce privește „Tocai friulano", se indică în observație că „numele de «Tocai friulano» poate fi utilizat numai pentru [vinurile de calitate produse în regiuni determinate] originare din regiunile Veneto și Friuli, pe durata unei perioade de tranziție, până la 31 martie 2007". În ceea ce privește „Tocai italico", în observație se indică de asemenea că „sinonimul «Tocai italico» poate fi utilizat numai pentru [vinurile de calitate produse în regiuni determinate] originare din regiunile Veneto și Friuli, pe durata unei perioade de tranziție, până la 31 martie 2007".

14 O mențiune similară, însoțită de aceeași măsură tranzitorie, apare la punctul 105 din anexa I privind, pentru Franța, numele soiului „tokay pinot gris", pentru care se prevede, de asemenea, în observații că „sinonimul «tokay pinot gris» poate fi utilizat exclusiv pentru [vinurile de calitate produse în regiuni determinate] originare din departamentele Bas-Rhin și Haut-Rhin, pe durata unei perioade de tranziție, până la 31 martie 2007".

15 Rezultă din întreaga anexă I la regulamentul atacat că această dispoziție, care interzice folosirea anumitor nume de soiuri sau a sinonimelor acestora după 31 martie 2007, nu este prevăzută decât cu privire la cele trei nume sus-menționate.

Procedura și concluziile părților

16 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 15 octombrie 2004, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia a introdus prezenta acțiune.

17 Prin înscris separat depus la grefa Tribunalului la 27 ianuarie 2005, Comisia a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

18 Prin ordonanța din 21 februarie 2005, președintele Camerei a patra a Tribunalului a admis intervenția Republicii Ungare în susținerea concluziilor Comisiei.

19 La 30 martie 2005, reclamanta și-a depus observațiile privind excepția de inadmisibilitate ridicată de către Comisie.

20 Republica Ungară și-a depus memoriul în intervenție la 13 aprilie 2005.

21 Comisia și reclamanta și-au depus observațiile privind memoriul în intervenție al Republicii Ungare la 24 și, respectiv, la 29 iunie 2005.

22 Prin cererea formulată, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia solicită Tribunalului:

— declararea acțiunii ca admisibilă;

— anularea dispoziției care stabilește data limită de 31 martie 2007 pentru dreptul de a utiliza numele „Tocai friulano" și care apare, sub forma unei note explicative, la punctul 103 din anexa I la regulamentul atacat;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

23 Prin excepția de inadmisibilitate, Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

24 În memoriul în intervenție formulat, Republica Ungară solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

25 În temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, dacă o parte solicită, Tribunalul poate să se pronunțe asupra inadmisibilității fără a intra în dezbaterea fondului. Conform alineatului (3) al aceluiași articol, în afară de cazul în care Tribunalul decide altfel, continuarea procedurii de judecare a cererii este orală. Tribunalul apreciază că, în speță, actele dosarului sunt suficient de lămuritoare și nu este necesară deschiderea procedurii orale.

Argumentele părților

26 Comisia susține că Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia nu este vizată individual de regulamentul atacat, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

27 Comisia arată că acest regulament, în special punctul 103 din anexa I, conține reguli generale și abstracte, care se adresează tuturor operatorilor economici ce își exercită activitatea în sectoarele producției și comercializării de vinuri, cu alte cuvinte, unor persoane avute în vedere în mod general și abstract, precum și că prezintă caracter normativ general.

28 Comisia arată că, presupunând că ar fi stabilit faptul că reclamanta însăși este producător vitivinicol de „Tocai friulano", această împrejurare nu ar fi suficientă pentru a o considera vizată individual de regulamentul atacat. În realitate, faptul că un act normativ poate avea efecte concrete diferite privind diferite subiecte de drept

cărora li se aplică nu ar fi de natură să le individualizeze pe acestea în raport cu toți ceilalți operatori vizați, din moment ce aplicarea acestui act are loc în temeiul unei situații obiectiv determinate.

29 Comisia arată că reclamanta, orice ar susține cu privire la funcția de marcă colectivă pe care ar îndeplini-o denumirea „Tocai friulano", nu este în măsură să revendice calitatea de titular juridic al acestei pretinse mărci. Cauza în care s-a pronunțat hotărârea Curții din 18 mai 1994, Codorníu/Consiliul (C-309/89, Rec., p. I-1853), ar fi, prin urmare, lipsită de pertinență în prezentul litigiu. În altă ordine de idei, reclamanta susține că numele „Tocai friulano" nu este o indicație geografică, ci numai numele unui soi de viță-de-vie, și că nu aparține dreptului proprietății industriale și comerciale, spre deosebire de denumirile de origine. Nici Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale din 20 martie 1883, nici Acordul privind aspecte ale dreptului de proprietate intelectuală cu referire la comerț (denumit în continuare „ADPIC") încheiat în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (JO 1994, L 336, p. 214) nu ar fi aplicabile în speță.

30 Pârâta susține că regulamentul atacat nu constituie o ingerință în liberul exercițiu al competenței regionale a reclamantei, în special în sectorul agriculturii, deoarece competența în materie de denumiri de origine ale vinurilor aparține în Italia statului, și nu regiunilor, ceea ce dovedește faptul că legislația națională pertinentă, care a reluat limitarea în timp a utilizării numelui „Tocai friulano", a fost adoptată printr-un act al statului. Pârâta susține în plus că, în domeniul organizării comune a piețelor agricole, intervenția statelor membre este limitată de reglementarea comunitară și că, presupunând că reclamanta ar putea, conform dreptului național, să reglementeze utilizarea numelui soiului de viță-de-vie respectiv, competența sa ar fi subordonată respectării dreptului comunitar. În plus, împrejurarea că aplicarea unui act comunitar este susceptibilă de a afecta condițiile socioeconomice de pe teritoriul unei colectivități substatale nu ar fi suficientă pentru ca aceasta să poată fi considerată ca fiind vizată individual de actul în cauză.

31 În cele din urmă, Comisia susține că o protecție jurisdicțională efectivă este garantată, din moment ce legalitatea regulamentului respectiv ar putea fi contestată indirect prin atacarea actelor naționale care se află în legătură cu acesta, contestare care poate determina instanța națională să sesizeze Curtea cu o întrebare preliminară, așa cum s-a întâmplat deja pentru denumirea „Tocai friulano".

32 Republica Ungară, care susține argumentația expusă de Comisie în excepția de inadmisibilitate, arată, în plus, că dispoziția din regulamentul atacat a cărei anulare se cere apare în mod identic în Regulamentul nr. 753/2002, termenul de formulare a unei acțiuni în anularea acestuia expirând.

33 În plus, interesul direct al reclamantei cu privire la anularea regulamentului atacat nu ar fi stabilit, deoarece regulamentul ar recunoaște statelor, și nu subdiviziunilor teritoriale ale acestora, dreptul la utilizarea fiecărui nume de soi de viță-de-vie. Dispoziția contestată nu ar crea, prin urmare, nici drepturi, nici obligații pentru regiunile italiene.

34 Lipsa interesului individual al reclamantei ar fi dovedită și prin faptul că nu este singura persoană interesată de limitarea temporală în litigiu, această măsură aplicându-li-se și viticultorilor francezi în ce privește soiul de viță-de-vie tokay pinot gris.

35 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia susține că acțiunea este admisibilă.

36 Aceasta arată că este direct interesată de dispoziția atacată, deoarece această dispoziție are aplicabilitate directă, nu lasă o marjă de apreciere autorităților însărcinate cu luarea măsurilor necesare pentru aplicarea ei și privește în mod

explicit denumirea „Tocai friulano", a cărei utilizare în timp o limitează. Or, reclamanta ar avea un interes direct în menținerea acestei denumiri, fiind producător de struguri din soiul respectiv și pentru că vinul care poartă această denumire este produs din struguri recoltați în totalitate de pe teritoriul său și reprezintă o parte importantă din producția viticolă a regiunii.

37 Reclamanta susține că este vizată individual de dispoziția contestată, în calitate de proprietară a unei podgorii experimentale și de producătoare a soiului „Tocai friulano", a cărui ameliorare o urmărește în continuare, și că circumstanțele cauzei Codorníu sunt aplicabile în speță. Reclamanta arată că statele membre sunt autorizate prin regulamentul de bază să completeze o indicație geografică determinată adăugându-i denumirea unui soi de viță-de-vie, ceea ce s-ar fi făcut în Italia în legătură cu denumirea „Tocai friulano", și că, în consecință, numele soiului de viță-de-vie ar fi un element esențial al unei indicații geografice susceptibile de a desemna un vin. În plus, numele unui soi de viță-de-vie ar constitui un bun patrimonial a cărui valoare economică și comercială particulară ar fi recunoscută de dreptul internațional, în special prin ADPIC.

38 Dispoziția contestată ar aduce atingere intereselor economice ale producătorilor de vin „Tocai friulano" din regiunea reclamantă, interese pe care aceasta din urmă are misiunea statutară de a le proteja. În plus, acest prejudiciu s-ar repercuta numai asupra Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, unde soiul ar fi cultivat exclusiv. Reclamanta ar avea, așadar, un interes special în menținerea denumirii respective, care ar constitui un patrimoniu care aparține teritoriului său atât din punct de vedere economic, cât și social.

39 Reclamanta susține de asemenea că este individual vizată în calitatea sa de instituție autonomă cu competență legislativă exclusivă în materie agricolă, conform Constituției italiene, care i-ar recunoaște dreptul de a modifica legislația națională în materii care sunt de competența sa, dacă i se pare util. Reclamanta arată că regiunile, care au din 1963 o competență consultativă privind înscrierea vinurilor în

registrul național al soiurilor, au primit, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2389/89 al Consiliului din 24 iulie 1989 privind regulile generale privitoare la clasificarea soiurilor de viță-de-vie (JO L 232, p. 1), competența de a desemna soiurile de viță-de-vie care vor fi cultivate pe teritoriul lor.

40 Reclamanta arată, în plus, că Tribunalul a recunoscut în hotărârea din 15 iunie 1999, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Comisia (T-288/97, Rec., p. II-1871, punctele 31 și 41), că trebuie să se acorde o protecție jurisdicțională adecvată în special unei entități publice care are personalitatea juridică necesară și este vizată direct și individual de un act comunitar atunci când acesta o împiedică să își exercite competențele proprii astfel cum aceasta consideră adecvat.

41 Pe de altă parte, reclamanta susține că trebuie să se țină cont de Proiectul de tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa, care prevede modificarea articolului 230 al patrulea paragraf CE, dat fiind că noua versiune a acestei dispoziții nu mai impune, pentru admisibilitatea acțiunilor introduse de reclamanți cu privire la actele comunitare care îi privesc în mod direct, ca aceștia să fie, de asemenea, vizați individual.

42 Cu privire la argumentul ridicat de Republica Ungară relativ la decădere, reclamanta observă că pârâta nu a ridicat nicio excepție de inadmisibilitate în ce o privește. Reclamanta arată că limitarea în timp a utilizării numelui „Tocai friulano", care apărea în Regulamentul nr. 753/2002, se întemeia pe acordul privind vinurile încheiat între Comunitate și Republica Ungară, a cărui validitate o contestase în cadrul trimiterii preliminare la care Curtea a răspuns prin hotărârea din 12 mai 2005, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia și ERSA (C-347/03, Rec., p. I-3785). Ca urmare, nu ar fi avut sens să se conteste regulamentul sus-menționat, atât timp cât se întemeia pe un acord internațional. Totuși, situația s-ar fi modificat radical de la aderarea intervenientei la Uniunea Europeană, dat fiind că tratatul de aderare a

anulat acordurile anterioare și, în lipsa unei derogări explicite menționate în respectivul tratat, este aplicabil numai dreptul comun al Comunității.

Aprecierea Tribunalului

43 Conform articolului 230 al patrulea paragraf CE, „orice persoană fizică sau juridică poate formula [...] o acțiune împotriva deciziilor al căror destinatar este și împotriva deciziilor care, deși luate sub aparența unui regulament [...], o privesc în mod direct și individual".

Cu privire la natura dispoziției atacate

44 Conform unei jurisprudențe constante, se impune căutarea criteriului pentru a distinge între un regulament și o decizie în aplicabilitatea generală sau nu a actului în cauză (hotărârea Curții din 14 decembrie 1962, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes și alții/Consiliul, 16/62 și 17/62, Rec., p. 901, 918, și hotărârea Tribunalului din 3 februarie 2005, Comafrica și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, T-139/01, Rec., p. II-409, punctul 87). Un act are aplicabilitate generală dacă se aplică unor situații determinate obiectiv și dacă produce efecte juridice în raport cu categoriile de persoane avute în vedere în mod abstract (hotărârea Comafrica și Dole Fresh Fruit Europe/Comisia, citată anterior, punctul 87; a se vedea în același sens hotărârea Curții din 21 noiembrie 1989, Usines coopératives de déshydratation du Vexin și alții/Comisia, C-244/88, Rec., p. 3811, punctul 13).

45 În speță, dispoziția din regulamentul atacat a cărei anulare este solicitată de reclamantă, și anume nota explicativă care conține o limitare în timp pentru utilizarea numelui „Tocai friulano" la care se face referire la punctul 103 din anexa I

la respectivul regulament, prevede că „numele de «Tocai friulano» poate fi utilizat numai pentru [vinurile de calitate produse în regiuni determinate] originare din regiunile Veneto și Friuli, pe durata unei perioade de tranziție, până la 31 martie 2007". Această dispoziție apare într-o anexă intitulată „Numele soiurilor de viță-de-vie și ale sinonimelor lor care conțin o indicație geografică și care pot fi înscrise pe etichetele vinurilor, în conformitate cu dispozițiile articolului 19 alineatul (2) [din Regulamentul nr. 753/2002]". Această anexă conține două coloane, prima indicând numele soiurilor sau sinonimele lor și a doua indicând, în dreptul fiecărei denumiri menționate în prima coloană, țara sau țările care o pot utiliza. Anexa menționează 122 de nume de soiuri de viță-de-vie sau sinonimele lor și include o notă explicativă care prevede limitarea dreptului de a utiliza denumirea avută în vedere în trei cazuri. Rezultă din anexă că limitarea temporală a utilizării numelui „Tocai friulano" are în vedere de asemenea sinonimul său de la punctul 104, „Tocai italico", și că la punctul 105 se prevede o limitare temporală identică pentru numele „tokay pinot gris", care interesează Franța. Celelalte 119 nume sau sinonime, în afara celor trei susmenționate, nu fac obiectul unei astfel de limitări a dreptului de a le utiliza.

46 Astfel, dispoziția atacată face parte dintr-o reglementare generală care are ca obiect precizarea regulilor de utilizare a numelor de soiuri de viță-de-vie sau a sinonimelor lor care conțin o indicație geografică, în vederea protejării anumitor produse vitivinicole în cadrul Comunității Europene. Această reglementare are în vedere situații definite obiectiv. Acestea sunt alcătuite din cele 122 de cazuri în care numele de soiuri de viță-de-vie sau sinonimele acestora pot apărea cu titlu derogatoriu pe etichetele vinurilor. În cadrul creat la articolul 19 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 753/2002, anexa II la respectivul regulament, în redactarea rezultată din anexa I la regulamentul atacat, prevede trei cazuri de limitare temporală impusă la utilizarea unui nume, între care și dispoziția a cărei anulare este solicitată de reclamantă.

47 Această dispoziție se aplică tuturor cultivatorilor, producătorilor și comercianților – actuali și potențiali – interesați de utilizarea termenului la care se referă. Aceasta se înscrie în cadrul general al dispozițiilor privitoare la desemnarea, denumirea, prezentarea și protejarea anumitor produse vitivinicole stabilit prin regulamentul atacat, care privește toți operatorii și toate colectivitățile Comunității Europene.

48 Reglementarea comunitară a prevăzut astfel, în considerarea situațiilor definite obiectiv, să limiteze în timp utilizarea anumitor nume de soiuri de viță-de-vie sau a sinonimelor acestora, această dispoziție, care produce efecte juridice pentru categorii de persoane avute în vedere în mod general și abstract, aplicându-se în speță în trei cazuri (a se vedea în acest sens hotărârea Curții din 31 mai 2001, Sadam Zuccherifici și alții/Consiliul, C-41/99 P, Rec., p. I-4239, punctul 25).

49 Curtea a admis deja că limitările sau derogările de natură temporară (hotărârea din 11 iulie 1968, Zuckerfabrik Watenstedt/Consiliul, 6/68, Rec., p. 595, 605, și hotărârea din 16 aprilie 1970, Compagnie française commerciale et financière/Comisia, 64/69, Rec., p. 221, punctele 12-15) sau cu aplicabilitate teritorială (hotărârea din 18 ianuarie 1979, Société des usines de Beauport și alții/Consiliul, 103/78-109/78, Rec., p. 17, punctele 15-19) pe care le conține un text fac parte integrantă din dispozițiile de ansamblu care le conțin și participă, cu excepția abuzului în serviciu, la caracterul general al acestora (hotărârea Curții din 29 iunie 1993, Gibraltar/Consiliul, C-298/89, Rec., p. I-3605, punctul 18).

50 În plus, caracterul general al dispoziției contestate se coroborează cu faptul că o măsură care presupune efecte juridice identice limitării în timp impuse la utilizarea numelui „Tocai friulano" este prevăzută pentru un alt nume de soi de viță-de-vie, „tokay pinot gris", limitare care atinge în mod obiectiv și similar regiunea franceză a Alsaciei (a se vedea în acest sens hotărârea Curții din 10 aprilie 2003, Comisia/Nederlandse Antillen, C-142/00 P, Rec., p. I-3483, punctele 60-63).

51 Dispoziția atacată constituie astfel o măsură cu aplicabilitate generală în sensul articolului 249 al doilea paragraf CE, fiind, așadar, o măsură de natură normativă.

Cu privire la afectarea individuală a reclamantei

52 Conform jurisprudenței, nu este exclus ca o dispoziție care are caracter normativ, prin faptul că se aplică tuturor operatorilor economici interesați, să îi poată privi individual pe unii dintre ei. Acesta este cazul când actul respectiv produce efecte în raport cu o persoană fizică sau juridică în temeiul anumitor calități care îi sunt specifice sau al unei situații de fapt care o caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare, o individualizează într-un mod similar celui în care ar fi individualizat destinatarul unei decizii (a se vedea hotărârea Codorníu/Consiliul, citată anterior, punctele 19 și 20, și hotărârea din 25 iulie 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, C-50/00 P, Rec., p. I-6677, punctul 36 și jurisprudența citată).

53 În speță, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia susține, în primul rând, calitatea sa de proprietară a unei podgorii experimentale care produce soiul „Tocai friulano" și pertinența speței Codorníu, ținându-se cont de valoarea economică și comercială a soiului de viță-de-vie despre care este vorba, care ar avea o funcție de „marcă colectivă" și ar fi recunoscută de dreptul internațional, în special de ADPIC.

54 Calitatea de producător pe care o susține reclamanta nu permite să se considere că este individualizată într-un mod similar celui în care ar fi individualizat destinatarul unei decizii. Există o jurisprudență constantă în sensul că aplicabilitatea generală și, prin urmare, natura normativă a unui act nu sunt puse în discuție de posibilitatea de a determina cu mai mare sau mai mică precizie numărul sau chiar identitatea subiectelor de drept cărora acesta li se aplică la un moment dat, atâta vreme cât este cert că această aplicare se realizează în temeiul unei situații obiective de drept sau de fapt definite în act în raport cu finalitatea acestuia din urmă (a se vedea hotărârea Codorníu/Consiliul, citată anterior, punctul 18, și hotărârea Sadam Zuccherifici și alții/Consiliul, citată anterior, punctul 29).

55 Or, trebuie să subliniem că interdicția de a folosi numele „Tocai friulano" după 31 martie 2007 se aplică în mod general și pentru o perioadă nedeterminată oricărui operator economic care este vizat de aceasta, cu alte cuvinte, cultivatorilor acestui soi de viță-de-vie, producătorilor și comercianților vinului respectiv.

56 În plus, faptul că un regulament afectează situația juridică a unui particular nu este suficient pentru a-l distinge (ordonanța Tribunalului din 2 aprilie 2004, Gonnelli și AIFO/Comisia, T-231/02, Rec., p. II-1051, punctul 38).

57 În rest, chiar dacă dispozițiile din anexa I la regulamentul atacat a căror anulare este solicitată de reclamantă sunt susceptibile de a produce pentru producătorii italieni de „Tocai friulano", printre care se numără și Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, consecințe economice importante, o dispoziție identică apare în aceeași anexă în ce privește tokay pinot gris, care presupune consecințe similare pentru producătorii francezi vizați de reglementare, o limitare temporală cu aceeași dată limită fiind, și într-un caz, și în celălalt, adusă dreptului de a utiliza un nume de soi de viță-de-vie (a se vedea în acest sens hotărârea Comisia/Nederlandse Antillen, citată anterior, punctul 77). În consecință, efectele considerate de reclamantă prejudiciabile pentru producătorii italieni nu o pot individualiza în raport cu ceilalți operatori economici vizați.

58 Oricare ar fi situația, nu este de ajuns ca anumiți operatori să fie mai afectați economic decât concurenții lor printr-un act ca să fie considerați vizați individual de acel act (ordonanța Tribunalului din 10 decembrie 2004, EFfCI/Parlamentul European și Consiliul, T-196/03, Rec., p. II-4263, punctul 47).

59 În plus, împrejurările cauzei în care s-a pronunțat hotărârea Codorníu/Consiliul, citată anterior, nu pot fi transpuse în speță. În această speță, reclamantul era împiedicat, ca urmare a unei dispoziții cu aplicabilitate generală, să utilizeze marca

grafică pe care a înregistrat-o și a utilizat-o în mod tradițional pe o perioadă lungă înainte de adoptarea regulamentului în litigiu, astfel încât, ca urmare a adoptării regulamentului respectiv și ținând cont de dreptul exclusiv rezultat din înregistrarea unei mărci, se afla într-o situație complet diferită de cea a tuturor celorlalți operatori economici.

60 Cazul din prezenta speță este diferit. Din dosar și chiar din cele scrise de reclamantă rezultă că „Tocai friulano" este, în sensul reglementării comunitare, ca, de altfel, și în cel al legislației naționale, numele unui soi de viță-de-vie care include o indicație geografică, și nu o indicație geografică propriu-zisă care să aparțină dreptului proprietății intelectuale și care să beneficieze de protecție în acest sens. În rest, Curtea a judecat, în temeiul dispozițiilor aplicabile înainte de intrarea în vigoare a regulamentului atacat, că denumirile „Tocai friulano" și „Tocai italico" nu ar constitui o indicație geografică, ci numele unui soi sau al unei varietăți de viță-de-vie recunoscute în Italia ca producătoare de anumite vinuri de calitate produse în regiuni determinate și pe teritoriul acestui stat membru, în timp de vinurile ungare denumite „Tokaj" sau „Tokaji" sunt desemnate cu ajutorul unei indicații geografice (hotărârea Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia și ERSA, citată anterior, punctele 92 și 94). Or, nici nu s-a stabilit, nici nu s-a susținut că statutul juridic al denumirii „Tocai friulano" ar fi fost modificat de atunci. Deși regiunea a arătat vechimea cultivării soiului „Tocai friulano" în Italia, valoarea sa, atât din punct de vedere economic, cât și social, precum și o pretinsă funcție de „marcă colectivă", aceasta nu a stabilit în niciun mod nici că denumirea „Tocai friulano" face parte din sfera dreptului de proprietate industrială și comercială, nici din cea a dreptului proprietății intelectuale. Referirea la cauza Cordoníu în prezentul litigiu este, așadar, lipsită de pertinență.

61 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia susține, în al doilea rând, că ar avea ca misiune statutară protejarea intereselor economice ale producătorilor de vin „Tocai friulano" și precizează că prejudiciul care i-ar fi adus prin dispoziția atacată ar afecta-o exclusiv, din moment ce soiul respectiv se cultivă numai pe teritoriul său. În această privință, trebuie să se observe că interesul general ca o regiune, ca entitate competentă pe probleme de natură economică și socială de pe teritoriul său, să

trebuiască să obțină un rezultat favorabil pentru prosperitatea economică a acestuia nu poate fi suficient, prin el însuși, pentru a o considera vizată de acea dispoziție, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE (hotărârea Comisia/Nederlandse Antillen, citată anterior, punctul 69, și ordonanța președintelui Tribunalului din 7 iulie 2004, Região autónoma dos Açores/Consiliul, T-37/04 R, Rec., p. II-2153, punctul 118).

62 În al treilea rând, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia arată că, în calitate de entitate competentă în materie agricolă pe teritoriul său, poate modifica legislația națională corespunzătoare în cazul în care consideră necesar și că are atribuția de a desemna soiurile care urmează să fie cultivate pe teritoriul său, în conformitate cu dreptul național. În această privință, este suficient să se observe că repartizarea competențelor legislative și administrative în cadrul unui stat membru ține numai de dreptul constituțional al acelui stat și nu prezintă interes din punctul de vedere al aprecierii eventualei afectări a intereselor unei colectivități teritoriale printr-o măsură de drept comunitar. Într-adevăr, în ordinea comunitară, le revine autorităților statului să asigure reprezentarea unui interes eventual întemeiat pe apărarea legislației naționale, oricare ar fi, de altfel, forma constituțională sau organizarea teritorială a acestui stat.

63 În plus, prerogativele legislative și administrative pe care le poate avea, eventual, o persoană juridică de drept public dintr-un stat membru, alta decât statul, nu sunt, prin ele însele, de natură a-i conferi un interes individual în solicitarea anulării unei anumite dispoziții de drept material comunitar care nu produce efecte asupra sferei sale de competență, dat fiind faptul că, în principiu, aceste prerogative nu sunt exercitate în interes propriu de persoana care le deține.

64 În cele din urmă și cu titlu suplimentar, afirmațiile reclamantei cu privire la împărțirea competențelor în ordinea constituțională italiană nu sunt în niciun caz concludente, deoarece nu abordează problema specifică a reglementării denumirilor de origine ale vinurilor. Or, Comisia face referire, fără a fi contrazisă cu privire la acel

punct, la o jurisprudență a Curții Constituționale italiene conform căreia competența în materie de denumiri de origine ale vinurilor aparține statului, și nu regiunilor. În orice caz, reglementarea națională a utilizării numelui soiului „Tocai friulano" a fost adoptată printr-un act al statului, și anume printr-un decret ministerial din 26 septembrie 2002, prezentat la dosar de către pârâtă.

65 Prin urmare, regiunea reclamantă nu poate susține în mod valabil că este vizată de dispoziția atacată în sensul că aceasta ar aduce atingere competențelor sale instituționale.

66 Rezultă din considerațiile anterioare că reclamanta nu a dovedit că este vizată individual de acea dispoziție din regulamentul atacat a cărei anulare o solicită.

67 Argumentele regiunii reclamante deduse din necesitatea unei protecții jurisdicționale efective și a unei interpretări mai largi a articolului 230 al patrulea paragraf CE nu pot conduce la o revenire asupra acestei concluzii. Într-adevăr, Curtea s-a pronunțat în sensul că cerința unei protecții jurisdicționale efective nu ar putea elimina condiția afectării individuale impusă la articolul 230 al patrulea paragraf CE (hotărârea Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, citată anterior, punctul 44, și hotărârea Curții din 1 aprilie 2004, Comisia/Jégo-Quéré, C-263/02 P, Rec., p. I-3425, punctul 36).

68 În cele din urmă, trebuie declarat inoperant argumentul pe care reclamanta îl deduce de la articolul III-365 alineatul (4) din Proiectul de tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa, având în vedere faptul că acest text nu este în vigoare.

69 Din totalitatea considerațiilor anterioare rezultă că Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia nu poate fi considerată ca fiind vizată individual, în sensul articolului 230 al patrulea paragraf CE, de dispoziția care limitează până la 31 martie 2007 dreptul de a utiliza numele „Tocai friulano" care apare, sub forma unei note explicative, la punctul 103 din anexa I la regulamentul atacat și că, în consecință, acțiunea trebuie respinsă în întregime ca inadmisibilă, fără să fie necesară pronunțarea asupra temeiniciei celorlalte motive de inadmisibilitate enunțate de Republica Ungară.

Cu privire la cheltuielile de judecată

70 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

71 Potrivit articolului 87 alineatul (4) din același regulament, statele membre care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli. În speță, Republica Ungară, care a intervenit în sprijinul concluziilor prezentate de Comisie, va suporta propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra)

dispune:

1) Respinge acțiunea ca inadmisibilă.

2) **Reclamanta suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele ale Comisiei.**

3) **Republica Ungară suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Pronunțată la Luxemburg, la 12 martie 2007.

Grefier — Președinte

E. Coulon — H. Legal